

Toetsmatrijs kennisexamen

Vaststeldatum keuzedeeldossier	09-01-2025
Keuzedeel	Houder van vogels
Crebonummer	K0473
Niveau	
Aantal vragen met vraagkeuze	60 vragen met 3 antwoordalternatieven
Examentijd	60 minuten
Cesuur	Voldoende = 60% (36 - 47 vragen goed)Goed = 80% (48 vragen of meer goed)

D1-K1 Houder van vogels	Onderwerpen	Taxonomie ¹			Punten
		K	B	T	
		9			9
1. heeft kennis van (uiterlijke kenmerken van) de meest voorkomende en verhandelde vogels (zie bijlage Vogelsoorten)	De kandidaat kan bij een tekening de naam van de soort noemen. Bron: Handbook of the Birds of the World	7			
2. kan de meest voorkomende verhandelde vogels benoemen	De kandidaat kan de exterieurkenmerken van de soorten op de soortenlijst en verschillen met vergelijkbare soorten noemen.	2			
		13			13
3. heeft kennis van invasieve soorten en hoe hiermee om te gaan	De kandidaat kan noemen dat binnen de Europese Unie (EU) regels zijn voor het verhandelen van dieren om dierziektes te voorkomen./ De kandidaat kan noemen dat binnen de Europese Unie (EU) regels zijn voor het verhandelen van dieren om dierziektes te voorkomen.	1			
4. heeft kennis van wet- en regelgeving en branche-eisen t.a.v. fokken met, handelen in en opvangen van vogels	De kandidaat kan noemen waar informatie te vinden is: • Unielijst: schadelijke exotische dieren die de EU niet in mogen • Verordening (EU) 2017/625: regelt controles van levende dieren en producten van dierlijke oorsprong • Traces: registratie van het vervoer van dieren en dierlijke producten (zoals sperma en embryo's) binnen de EU, voor gezondheidscertificaten voor export binnen de EU • Import Veterinair Online (IVO): hulpsysteem om te bepalen of invoer in de EU mogelijk is en informatie over aanvullende eisen die voor invoer gesteld worden.	2			
5. heeft kennis van wet- en regelgeving rond het importeren, verkopen, houden en vervoeren van vogels					
6. kan een fokplan opstellen en ouderdieren selecteren					

D1-K1 Houder van vogels	Onderwerpen	Taxonomie ¹			Punten
		K	B	T	
	De kandidaat kan de vogels op de Unielijst Invasieve Exoten (zie bijlage vogelsoorten) van een foto herkennen.	1			
	De kandidaat kan de negatieve effecten van invasieve exoten noemen.	1			
	De kandidaat kan de wettelijke regels rondom de verkoop van vogels noemen: - Voor papegaaiachtigen geldt minimumleeftijd van scheiden (art. 1.20, niet bijlage 1; er wordt NIET gevraagd naar expliciete scheidingsleeftijden) - Informatieverstrekking bij verkoop of aflevering (BHvD, art. 3.17 en art. 3.18) - Geen verkoop van levende dieren aan personen onder de 16 jaar (BHvD, art. 3.19) - Verbod dieren in etalage huisvesten (BHvD, art. 3.21) - Verbod dieren als prijs (Wet Dieren, art. 2.13).	2			
	De kandidaat kan de algemene wettelijke regels en branche-eisen rondom het houden van vogels noemen. - Identificatie (Wet dieren, art. 2.4) - Gesloten pootringen (Wet natuurbescherming): voor welke vogels wettelijk verplicht, waarom aangeraden voor bijlage B-soorten, wat staat er op de ring, wanneer omdoen - CITES en administratieplicht - Verschillen in bijlagen.	2			

D1-K1 Houder van vogels	Onderwerpen	Taxonomie ¹			Punten
		K	B	T	
	De kandidaat kan noemen dat de IATA de Live Animals Regulations (LAR) uit geeft en dat de LAR wereldwijde richtlijnen zijn voor het transport van levende dieren door luchtvaartmaatschappijen die bij de IATA aangesloten zijn.	1			
	De kandidaat kan de wettelijke regels vanuit de algemene voorschriften van Verordening (EG) Nr. 1/2005 (Transportverordening) voor transporten in het kader van economische activiteit noemen: • Voor transporten korter dan 65 kilometer heeft de transporteur geen vergunning nodig. • Voor transporten die korter duren dan 8 uur (inclusief laden en lossen van de dieren) heeft de transporteur een vergunning type I nodig. • Voor transporten die langer duren dan 8 uur heeft de transporteur vergunning type II nodig en de eigenaar van het wegvervoermiddel dient tevens een certificaat van goedkeuring te hebben.	1			
	De kandidaat kan de wettelijke regels voor het fokken noemen: • Het is verboden te fokken met gezelschapsdieren op een wijze waarop het welzijn en de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld. • In ieder geval wordt bij het fokken voor zover mogelijk voorkomen dat: ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen, uiterlijke kenmerken worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen die schadelijke gevolgen hebben voor welzijn of gezondheid van de dieren, ernstige gedragsafwijkingen worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen, voortplanting op onnatuurlijke wijze plaatsvindt, het aantal nesten of nakomelingen de gezondheid of het welzijn van het dier of de nakomelingen benadeelt.	1			

D1-K1 Houder van vogels	Onderwerpen	Taxonomie ¹			Punten
		K	B	T	
	De kandidaat kan noemen in welk geval de volgende instanties in actie komen, waar zij controles op uitvoeren of over informeren: - Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) - Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming (LID) - Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).	1			
		2			2
7. kan dode vogels afvoeren	De kandidaat kan de wettelijke regels rondom het afvoeren van dode vogels door bedrijven en particulieren noemen. Bron: https://www.nvwa.nl/onderwerpen/kadavers-verwijderen-van-dode-dieren/wat-moet-u-doen-met-dode-gezelschapsdieren - Verwijderen van dode huisdieren. Bron: https://www.nvwa.nl/onderwerpen/kadavers-verwijderen-van-dode-dieren/wat-moeten-bedrijven-doen-om-dode-landbouwhuisdieren-hobbydieren-en-dierentuindieren-te-verwijderen	1			
	De kandidaat kan in het geval van een dode vogel de stappen noemen die ten behoeve van de hygiëne genomen moeten worden.	1			

D1-K1 Houder van vogels	Onderwerpen	Taxonomie ¹			Punten
		K	B	T	
		4		2	6
8. heeft kennis van voersoorten, hoeveelheden, voermethode en frequentie	De kandidaat kan de voor- en nadelen noemen van de verschillende voersoorten en voermethoden.	1			
	De kandidaat kan noemen op welke manier voer het beste bewaard kan worden (opslagmethodes).	1			
	De kandidaat kan bij een foto van een vogel vanaf de soortenlijst noemen waaruit het natuurlijke dieet van de vogel bestaat.	2			
	De kandidaat kan verhoudingen in voedingsstoffen aanpassen aan soort vogel, rui, levensfase of bij ziekte.			2	
		2		8	10
9. heeft kennis van de natuurlijke biotoop en het gedrag van vogels 10. heeft kennis van huisvestingsomstandigheden, afhankelijk van de herkomst van het dier en verrijking van de leefomgeving 11. heeft kennis van de huisvesting van vogels, afhankelijk van leeftijd, levensfase, seizoen	De kandidaat kan de kenmerken van de natuurlijke biotopen noemen.	2			
	De kandidaat kan aan de hand van een foto of korte omschrijving natuurlijk gedrag en ongewenst/afwijkend gedrag herkennen.			2	

D1-K1 Houder van vogels	Onderwerpen	Taxonomie ¹			Punten
		K	B	T	
	De kandidaat kan bij een beschrijving en/of foto van een soort de aanbevolen inrichting van een verblijf kiezen, rekening houdend met levensfase, seizoen, natuurlijk gedrag en oorspronkelijke biotoop. Bron: Licg.nl			3	
	De kandidaat kan bij een beschrijving en/of foto van een vogel (soort, leeftijd, levensfase en/of seizoen) materialen of maatregelen noemen om het natuurlijke gedrag van de vogel te stimuleren.			3	
		11		4	15
12. heeft kennis van de huisvesting van zieke en van zieke verdachte vogels 13. heeft kennis van preventieve en curatieve gezondheidszorg 14. heeft kennis van ziektebeelden, zoönosen, fysieke en gedragsmatige afwijkingen	De kandidaat kan bij de ziekten in de bijlage aangeven welke aangifteplichtig zijn.	1			
	De kandidaat kan de volgende in- en uitwendige parasieten die bij vogels voorkomen noemen en herkennen: • Wormen (lintwormen, rondwormen, draadwormen (capillaria), gaapworm (syngamus trachea)) • Insecten - Luizen - Mijten (schurftmijt (knemidokoptes), luchtpijpmijt (sternostoma tracheocolum), veermijt, bloedmijt (dermanyssus) • Eéncellige parasieten - Flagellaten (Trichomonas, giardia, hexamiten) - Coccidiën.	1			

D1-K1 Houder van vogels	Onderwerpen	Taxonomie ¹			Punten
		K	B	T	
	De kandidaat kan noemen: • de vogelziekten waartegen gevaccineerd kan worden • in welk geval vogels gevaccineerd moeten worden • wie mag vaccineren.	2			
	De kandidaat kan de voor- en nadelen van ontwormen en vaccineren bij vogels noemen.	1			
	De kandidaat kan de preventieve maatregelen noemen in het geval van een nieuwe vogel in de groep.	1			
	De kandidaat kan de mogelijke oorzaken, preventieve maatregelen, de belangrijkste symptomen en ziekteverloop (inclusief incubatietijd) van de meest voorkomende vogelziekten noemen. Bron: Licg.nl	4			
	De kandidaat kan op basis van een foto en/of beschrijving van algemene ziektesymptomen een advies geven of het dier naar een dierenarts moet, of welke andere maatregel noodzakelijk is.			2	
	De kandidaat kan de invloed van handelingen op de weerstand van de vogel noemen en bepalen wat de vogel in dat geval nodig heeft om zijn conditie op peil te houden of te verbeteren.			2	

D1-K1 Houder van vogels	Onderwerpen	Taxonomie ¹			Punten
		K	B	T	
	De kandidaat kan de maatregelen noemen in het geval van een uitbraak van een (besmettelijke) ziekte of aandoening.	1			
		4			4
15. heeft kennis van de voortplanting van vogels en de ontwikkeling vanaf embryo	De kandidaat kan de gedragskenmerken en de fasen van de voortplantingscyclus noemen (broedrijp, broedconditie, broedcyclus, geslachtsrijpheid en kweekrijpheid, broedtijd).	3			
	De kandidaat kan de embryonale fasen binnen het ei noemen.	1			
		1			1
16. heeft kennis van dierenwelzijn	De kandidaat kan de onderdelen van Welfare Quality scan en de 'vijf vrijheden' van Brambell (Britse Farm Animal Welfare Council (FAWC) noemen.	1			

Bijlage

Soortenlijst vogels

De te kennen vogelsoorten horen bij de Neornithes (Moderne vogels).

Van de Neognathae (Vogels met borstbeen, met kiel) moeten kandidaten kennen:

Orde	Te kennen soorten
Anseriformes (Watervogels zoals eenden, ganzen en zwanen)	1. Knobbelzwaan 2. Zwarte Zwaan 3. Witwangfluiteend 4. Grauwe Gans 5. Roodhalsgans 6. Bergeend 7. Muskuseend 8. Mandarijneend 9. Carolina-Eend 10. Roodschoudertaling 11. Europese Smient 12. Wintertaling 13. Slobeend 14. Kuifeend 15. Kuifzaagbek (Kokarde Zaagbek) 16. Wilde eend
Galliformes (Hoenderachtigen)	17. oudfazant 18. Lady Amherstfazant 19. Ringnek Fazant (Bosfazant/ Jachtfazant) 20. Koningsfazant 21. Japanse Kwartel 22. Chinese Dwergkwartel 23. Roulroul 24. Helmparelhoen 25. Bankivahoen 26. Kalkoen 27. Blauwe Pauw 28. Californische Kuifkwartel 29. Temmincks tragopan of Temmincks saterhoen 30. Patrijs (Europese patrijs)
Accipitriformes (roofvogels en gieren)	31. Woestijnhavik (woestijnbuizerd en Harris's hawk) 32. Roodstaartbuizerd 33. Europese havik
Coraciiformes (ijsvogels, bijeneters, scharrelaars)	34. Kookaburra (Reuzen Bosijsvogel, Lachende Hans)
Gruiformes (kraanvogels en rallen)	35. Grijze Kroonkraanvogel
Musophagiformes (toerako's)	36. Witwangtoerako
Pelecaniformes (pelikanen, lepelaars, ibissen)	37. Rode Ibis
Charadriiformes (stelvogels)	38. Kievit (Europese kievit) 39. Kluut (Europese kluut)
Columbiformes (duiven)	40. Rotsduif 41. Zomertortel 42. Palmtortel (Pilopelia senegalensis) 43. Dolksteekduif 44. Diamantduif 45. Australische Kuifduif
Strigiformes (uilen)	47. Kerkuil 48. Steenuil 49. Oehoe (Europese Oehoe) 50. Sneeuwuil

Falconiformes (valken en caracara's)	51. Torenvalk (Europese torenvalk) 52. Slechtvalk 53. Amerikaanse torenvalk
Psittaciformes (papegaaiaachtigen)	54. Valkparkiet 55. Rosé Kaketoe 56. Kleine Geelkuifkaketoe 57. Grijze Roodstaartpapegaa 58. Senegalpapegaa (Bonte Boertje) 59. Blauwvoorhoofdamazon 60. Muspapegaa (Forpus coelestis) 61. Zwartkopcaiue 62. Roestkopcaiue 63. Zonparkiet 64. Blauwgele Ara 65. Pennant Rosella 66. Swiftparkiet (Zwaluwstaartparkiet) 67. Roodvoorhoofdkakariki 68. Bourkes parkiet 69. Lori Van De Blauwe Bergen 70. Grasparkiet 71. Perzikkop dwergpapegaa (Agapornis roseicollis) 72. Zwartmasker dwergpapegaa (Agapornis personatus) 73. Fischers dwergpapegaa (Agapornis fischeri) 74. Edelpapegaa (Nieuw guinea) 75. Halsbandparkiet 76. Barrabandparkiet 77. Groenwangparkiet (Phyrrhura molinae)
Passeriformes (zangvogels)	78. Europese kanarie 79. Kanarie (Serinus canaria domestica) 80. Napoleonwever 81. Dominicaner Wida 82. Blauwfazantje 83. Goudbuikje 84. Bandvink 85. Sint Helenafazantje 86. Driekleur Papegaaiamadine 87. Diamantvink 88. Binsenastrilde 89. Zebravink 90. Zilverbekje 91. Gouldamadine 92. Rijstvogel 93. Roodoorbuulbuul 94. Japanse Nachtegaal (Chinese Nachtegaal) 95. Shamalijster 96. Vink (Boekvink) 97. Putter (Distelvink) 98. Kapoetsensijs 99. Groenling 100. Goudvink 101. Rode Kardinaal 102. Pagode Spreeuw 103. Driekleur Glansspreeuw 104. Raaf (Europese raaf) 105. Sijs (Europese sijs)
Spechtvogels	106. Groene arassari

Vogels die opgenomen zijn in de Unielijst Invasieve Exoten (Unielijst):

107. Heilige ibis (Threskiornis aethiopicus)

-
108. Huiskraai (*Corvus splendens*)
 109. Nijlgans (*Alopochen aegyptiacus*)
 110. Rosse stekelstaart (*Oxyura jamaicensis*)
 111. Treurmaina (*Acridotheres tristis*)
 112. Roodbuikbuulbuul (*Pycnonotes cafer*)

Bijlage

Vogelziekten

Parasieten

- Wormen (lintwormen, rondwormen, draadwormen (capillaria), gaapworm (syngamus trachea))
- Insecten:
 - Luizen
 - Mijten (schurftmijt (knemidokoptes), luchtpijpmijt (sternostoma tracheocolum), veermijt, bloedmijt (dermanyssus)
- Eéncellige parasieten
 - Flagellaten (Trichomonas, giardia, hexamiten)
 - Coccidiën

Andere vogelziekten

- Aspergillose
- Aviaire influenza (vogelgriep)
- Campylobacter
- Candida albicans / kropverzuring
- Chlamydia psittaci / papegaaienziekte / psittacose
- Coli / Zweetziekte / Adenovirus / E. Coli complex
- Kliermaag dilatatiesyndroom (KDS) of Proventriculair dilatation disease (PDD), ook wel bekend als Borna virus
- Newcastle ziekte (pseudovogelpest)
- Bek- en vederrot / PBFD / Psittacine Beak and Feather Disease
- Pokken / hapziekte
- Polyoma / Kruipersziekte
- Salmonella